

T.C.
ANKARA
16. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2014/236
KARAR NO : 2014/1415

REKABET KURUMU
Tarih : 11.03.2015
Sayı : 1302

DAVACI : İATI TURİZM TİCARET A.Ş.
VEKİLLERİ : AV. ALİ ÇİVİ, AV. NOYAN UTKAN
Levent Mh. Levent Cd. No:21, 1. Levent-Beşiktaş/İSTANBUL

DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI/ANKARA
VEKİLİ : AV. HÜSEYİN COŞGUN -Aynı Yerde-

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirket tarafından Antalya'da turizm sektöründe faaliyet gösteren 4 tur operatörü teşebbüsün yatay ve dikey anlaşmalar yoluyla rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırdıkları iddiasına yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrasında öngörülen koşullar gerçekleşmediğinden bahisle adı geçen teşebbüslere yönelik olarak geçici tedbir uygulanmasına yer olmadığına ilişkin 29.08.2013 tarih ve 13-49/701-299 sayılı Rekabet Kurulu kararının, söz konusu teşebbüslerin Biblio GLOBUS ile acenteleri İATI ve BELMANDO ile çalışan otellere sözleşmelerini iptal etmelerine yönelik girişimler içerisinde oldukları, kendileri ile çalışmayan otelleri turist gönderme açısından kapalı ya da bekleme konumuna aldıkları, otellerin de ticari kaygılardan dolayı bu sözleşmelerini iptal ettikleri ve bu durumu rekabet ihlalleri içinde bulunduğu iddia olunan teşebbüslere bildirdikleri, ayrıca piyasanın sıkı bir şekilde takip edildiği, otellerin Biblio Globus ve acenteleri ile çalışmamaları konusunda uyarıldıkları, otellerin yetkililerinden 12 sinin kendilerine baskı yapıldığını ifade ettikleri, diğerlerinin de baskı yapıldığı duyumunu aldıklarını söyledikleri, anılan eylemleri gerçekleştirirken birbirleriyle iletişim halinde buldukları, yapılan ve yapılacak iş ve işlemlerden birbirlerini haberdar ettikleri, hukuka ve mevzuata aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : 2012 yılında Antalya Havalimanı'na gelen toplam yolcu sayısının 10.491.267; Rusya ve Ukrayna'dan gelen toplam yolcu sayısının ise 3.083.914 olduğu, dolayısıyla söz konusu uygulamaların pazarın sadece yaklaşık %30'luk bölümünü hedef aldığı anlaşıldığı, bunun yanı sıra 2013 yılı itibarıyla İATI'nın 361 otelle anlaşma sağladığı ve PEGAS'ın 512, ANEX'in 476, TEZ'in 387, ODEON'un 483 otelle çalıştığı dosyadan görüldüğü, Antalya'da Bakanlıktan belgeli çok sayıda konaklama tesisinin varlığı, İATI'nın çeşitli otellerle anlaşma sağladığı ve şikayet edilen tur operatörlerinin sınırlı sayıda otelle münhasırlık bağlantısının bulunduğu dikkate alındığında, İATI'nın alternatif otellerle çalışmasının mümkün olduğu sonucuna ulaşıldığı, yapılan tüm bu tespitler doğrultusunda, dosya kapsamında incelenen rekabeti bozucu anlaşma ve uygulamaların pazardaki etkisinin sınırlı olduğu, dolayısıyla hakkında önaraştırma yürütülen teşebbüslere söz konusu anlaşma ve uygulamalardan kaçınılması gerektiği yönünde görüş bildirilmesinin bu aşamada yeterli olacağı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 16. İdare Mahkemesi'nce taraflara önceden bildirilen 27/10/2014 tarihinde davacı şirket vekilleri Av. Ali Çivi ve Av. Derya Başaran'ın ve davalı idare vekili Av. Hüseyin Coşkun'un geldiği görülerek açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun söz verilip dinlenildikten sonra duruşmaya son verilerek gereği görüldü.

T.C.

ANKARA

16. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/236

KARAR NO : 2014/1415

Dava, davacı şirket tarafından Antalya'da turizm sektöründe faaliyet gösteren 4 tur operatörü teşebbüsün yatay ve dikey anlaşmalar yoluyla rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırdıkları iddiasına yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrasında öngörülen koşullar gerçekleşmediğinden bahisle adı geçen teşebbüslere yönelik olarak geçici tedbir uygulanmasına yer olmadığına ilişkin 29.08.2013 tarih ve 13-49/701-299 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, bu Kanun'un amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiştir; 3. maddesinde, teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler" olarak tanımlanmıştır; 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu kuralı yer almıştır; 6. maddesinde de, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiştir; Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrasında ise, bu Kanun'un 4. ve 6. maddelerinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği sabit olanlara Kanun maddesinde belirtilen miktarda para cezası verileceği kurala bağlanmış bulunmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılarak, 40. maddesinde, Rekabet Kurulu'nun re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar vereceği, önaraştırma yapılmasına karar verildiği takdirde önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini Kurula yazılı olarak bildireceği; 41. maddesinde, önaraştırma raporunun Kurula teslimini takiben Kurulun elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği belirtilmiştir, 43., 44., 45., 46. ve 47. maddelerinde ise Kurulun soruşturmaya başlaması halinde uygulanacak idarî usul çerçevesinde delillerin toplanması, tarafların bilgilendirilmesi, tbligat ve cevap verme ve sözlü savunma toplantısına ilişkin kurallara yer verilmiştir.

Kanun'un bu düzenlemesine göre, soruşturma açılmasına yeterli bilgi ve belge varsa doğrudan soruşturma açılmasına karar verilebileceği, doğrudan soruşturma açılmasına yetecek bilgi ve belge bulunmadığı hallerde ise, daha fazla bilgi veya belge elde edebilmek için önaraştırma yapılabileceği ve önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgi ve deliller ile önaraştırma raporunun Kurulca değerlendirilerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar verilebileceği, bu iki karar türünden birini verme

T.C.
ANKARA

16. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/236

KARAR NO : 2014/1415

hususunda Rekabet Kurulu'nun takdir yetkisinin bulunduğu ve bu yetkinin 4054 sayılı Kanun'un 1. maddesinde belirtilen amaçları gerçekleştirme hedefi doğrultusunda kullanılması gerektiği açıktır.

Bu bağlamda, önaraştırma sonucunda rekabet kurallarını ihlâl eden eylem, karar ve anlaşmaların söz konusu olmadığına hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkması halinde Kurulca soruşturma açılmamasına karar verileceği, ancak önaraştırma sonucu elde edilen bilgi ve delillerin bu sonuca ulaşmaya elverişli olmaması veya yetersizliği halinde ise soruşturma açılmasına karar verilmesi gerektiği konusunda duraksamaya yer yoktur.

Başka bir anlatımla, ihbar ve şikâyet başvurularında ileri sürülen iddia ve deliller ile re'sen araştırma sonucunda elde edilen bilgi ve bulguların noksan olduğu ve dolayısıyla önaraştırmaya konu edilen olayın soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı yönünde kesin bir kanaate ulaşmaya yetecek ölçüde aydınlatılmadığı hallerde Kurulca soruşturma açılmasına karar verilerek 4054 sayılı Kanun'un 43. ve devamı maddelerinde düzenlenen idarî usulün uygulanması sonucunda yapılacak değerlendirmenin 48. maddede öngörülen nihaî kararlar sonuçlandırılması gerekir. Aksi takdirde, rekabet kurallarının ihlâl edildiğine ilişkin iddialar açıklığa kavuşmadan soruşturma açılmaması yönünde alınan kararın, rekabetin korunması amacına hizmet etmeyeceği kuşkusuzdur.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacı şirketin 2013 yılının Şubat ayında Rus turistlerin Türkiye'ye getirilmesine dair Biblio Globus ile işbirliği yaptığı kamuoyunda duyulması üzerine şikâyete konu tur operatörlerinin birlikte hareket ederek, otel sahiplerine baskı kurduğu ve otellerin davacı şirket ile Biblio Globus'a oda vermesini engellemeye çalıştıkları iddiası ile yaptığı şikâyet başvurusu üzerine yapılan inceleme neticesinde Rekabet Kurulu'nun 29.08.2013 tarih ve 13-49/701-299 sayılı kararı ile 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrasında öngörülen koşulların gerçekleşmediğinden bahisle adı geçen teşebbüslere yönelik olarak geçici tedbir uygulanmasına yer olmadığına karar verildiği, bu kararın iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu kurul kararında, söz konusu tur operatörlerinin ağırlıklı olarak 2013 yılı turizm sezonu başında olmak üzere, Biblio Globus ve Biblio Globus ile çalışan ve Türkiye'de incoming hizmeti veren teşebbüslere yönelik olarak dikey ve yatay anlaşmalar yoluyla dışlayıcı uygulamalar içinde olduklarını gösteren bazı belgelerin elde edildiğinin belirtildiği, bahse konu belgelerin; 1- Otellerin Biblio Globus ve Biblio Globus ile çalışan IATI, BELMONDO gibi teşebbüslere gönderdikleri satış durdurma yazılarını aynı zamanda, şikâyete konu rakip tur operatörlerine de göndermelerine ve bu konuda onları bilgilendirmelerine işaret eden belgeler, 2- Tur operatörleri tarafından, otellerin Biblio Globus ve Biblio Globus ile çalışan teşebbüslere gönderilen satış durdurma yazıları hazırlanmasına aracılık edildiğini gösteren belgeler, 3-Tur operatörlerinin otellerle olan sözleşmelerinde doğrudan Biblio Globus ile çalışmayı yasaklayan hükümler getirmeye çalıştığını gösteren belgeler, 4- Tur operatörlerinin teşebbüs içi yazışmalarında, Biblio Globus aracılığıyla satış yapan otel ve mağazalara yönelik yaptırımların tartışıldığını ve bu yaptırımların uygulamasının nasıl gerçekleştirildiği ile nasıl kaldırıldığını gösteren belgeler, 5- İncelemeye konu teşebbüslerin Biblio Globus'un Türkiye piyasasına girmemesi konusunda kendi aralarında iletişimde olduklarını, Biblio Globus aracılığıyla satış yapan otellere yönelik yaptırımlarda diğer rakip teşebbüslerle birlikte hareket edildiğini ve rakip

T.C.
ANKARA

16. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/236

KARAR NO : 2014/1415

teşebbüslerin bu konudaki uygulamalarının takip edildiğini gösteren belgeler, 6-Raportörlerin otel ve mağaza yetkilileri ile yaptıkları görüşme tutanakları olduğu, bu belgelerin değerlendirilmesinden söz konusu teşebbüslerin Biblo GLOBUS ile acenteleri LATI ve BELMANDO ile çalışan otellere sözleşmelerini iptal etmelerine yönelik girişimler içerisinde oldukları, kendileri ile çalışmayan otelleri turist gönderme açısından kapalı ya da bekleme konumuna aldıkları, otellerin de ticari kaygılardan dolayı bu sözleşmelerini iptal ettikleri ve bu durumu rekabet ihlalleri içinde bulunduğu iddia olunan teşebbüslere bildirdikleri, ayrıca piyasanın sıkı bir şekilde takip edildiği, otellerin Biblo Globus ve acenteleri ile çalışmaması konusunda uyarıldıkları, otellerin yetkililerinden 12 sinin kendilerine baskı yapıldığını ifade ettikleri, diğerlerinin de baskı yapıldığı duyumunu aldıklarını söyledikleri, anılan eylemleri gerçekleştirirken birbirleriyle iletişim halinde buldukları, yapılan ve yapılacak iş ve işlemlerden birbirlerini haberdar ettiklerinin görüldüğü dolayısıyla teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına giren uygulamalarının bulunduğu kanaatine varıldığının belirtildiği görülmektedir.

Bu durumda, rekabet hukukunun amaç ve ilkeleri ve 4054 sayılı Kanun'da öngörülen usul açısından, 4054 sayılı Kanun'un ihlâl edildiği iddiasına dayanan bir şikâyet hakkında soruşturma açmaya gerek olup olmadığını anlamak için yapılan önaraştırma sonucunda, eylemin veya anlaşmanın 4054 sayılı Kanun kapsamında bir ihlâl olup olmadığının tespit edilmesi suretiyle soruşturma açılıp açılmayacağına karar verilmesi gereken somut olayda, elde edilen deliller doğrultusunda araştırmanın genişletilmesi suretiyle elde edilecek bilgi, belge ve deliller ışığında değerlendirilmesi suretiyle her türlü şüpheden uzak bir şekilde açıklığa kavuşturulması için soruşturma açılması gerekirken, yeterli incelemeler yapılmaksızın, şikâyetin önaraştırma aşamasında reddine ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka uygunluk bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 128,20 TL yargılama gideri ile A.A.Ü.T. uyarınca belirlenen 1.500,00 TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta avansının kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 10/11/2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
ALİ ÜN	RAMAZAN SARIKAYA	ABDULLAH ERKAN
38451	119370	GÜZELSOY
		152991

YARGILAMA GİDERLERİ

Başvurma Harcı :	25,20 TL
Karar Harcı :	25,20 TL
Vekalet Harcı :	3,80 TL
Posta Gideri :	74,00 TL
TOPLAM :	128,20 TL

